

2019. május 28-án Bayer Zsolt blogján egy bejegyzés jelent meg „Ez most tényleg fontos” címmel, ahol röviden „klímakamu”-ként jellemzett üzenetét nagyrészt egy általunk írt tanulmánnyal,¹ annak eredeti kontextusából kiragadott részleteivel támasztotta alá, ráadásul a szöveg szerkesztési módjával is azt a látszatot keltette, hogy tanulmányunk egyenlő az újságírói üzenettel. Mindezt tette jól láthatóan anélkül, hogy az eredeti tanulmányt elolvasta volna („Elnézést kérek mindenkitől, de én is így kaptam, az elején ékezetek nélkül, és egyszerűen lusta voltam nekifogni kijavítani.” – írja). Másnapi bejegyzésében – „A 444 ismét alkotott” –, tovább legitimálta mondanivalóját a nevünk felhasználásával.

Tanulmányunk – egy kétrészes cikk második elemeként – arról szól, hogy a társadalomban hogyan fejlődött az éghajlatváltozásról való közbeszéd, milyen elképzelések születtek, majd feszültek egymásnak a témában, ahogy az egyre inkább a politika játékszerévé vált (ez még a cikk írásakor Magyarországra nem volt jellemző). Azt igyekeztünk bemutatni, és megérteni, hogy a klímaváltozás vitának nevezhető társadalmi jelenségben milyen felek vesznek részt, milyen eszközöket használnak egymással szemben, s ez milyen problémákat szül az éghajlatváltozás társadalmi „megbeszélése” során, illetve annak kezelése, politikája vonatkozásában. Ezért a tanulmányban a klímaváltozás politikájával és kommunikációjával kapcsolatosan fogalmaztunk meg javaslatokat a konklúziók során.

Ehelyütt a cikk mondanivalójával összefüggésben aláhúzzuk azt, hogy nem értünk egyet a klímaszkeptikus mozgalom törekvéseivel, de meggyőződésünk, hogy a téma klíma-apokalipszisként való média-tálalása ugyanígy nem használ az ügynek, sem az egész környezeti mozgalomnak.

A tanulmányban is leírtuk: „A tudomány általában óvatosan fogalmaz, viszont a média – és hozzá hasonlóan a politika – igaz-hamis állításokat vár és közvetít. Ennek révén a tudomány, a politika és a társadalom közötti kommunikáció torzul, ami bizonyos esetben a tudomány hitelvesztéséhez, kompromittálódásához vezethet.” Pontosan ez történik most velünk. (S ez történt a blogon említett Czelnai Rudolffal is.)

Tanulmányunk tudományos szaknyelven íródott, tudományos olvasótábor részére. Az internet világában már bárki elérheti, olvashatja a legtöbb tudományos cikket. Nem is várhatjuk el, hogy ezeket mindenki megértse. S nem is ez az első alkalom, hogy tanulmányunkat félreértik, abból kiragadnak részleteket, saját igazuk alátámasztására, holott az eredeti tanulmány mondanivalója gyökeresen más – történt már ez idegen nyelvű tanulmányunkkal külföldön is, a híres klímaszkeptikus „think tank”, az amerikai Heartland Institute blogbejegyzései kapcsán.

Mindazonáltal a fent leírtak alapján szükségét érezzük annak, hogy a blogbejegyzések tartalmától elhatárolódjunk, s rögzítsük azt, hogy a fent említett blogon közzétett írások üzenete ellentétben áll tanulmányunk eredeti szándékával és következtetéseivel.

Magyarországon immár az éghajlatváltozás is politikai vitatémává, kampánytémává vált, a pártok viszonyulása a témához most van átalakulóban. Ebben az erjedési folyamatban nem szeretnénk szereplők lenni. Kérjük a tisztelt újságírókat az éghajlatváltozással kapcsolatos közbeszéd felelős alakítására, s kérjük arra, hogy ne éljenek vissza a kutatók neveivel.

Kelt: Budapest, 2019. május 30.

Jankó Ferenc, Móricz Norbert, Pappné Vancsó Judit

---

¹ Jankó, F; Móricz, N; Pappné, Vancsó J. 2011: Klímaváltozás: diskurzusok a katasztrófától a kételkedésig. FÖLDRAJZI KÖZLEMÉNYEK 135: 1 pp. 3–16.